

Sygn. akt VI U 1677/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – st. sekr. sądowy Marta Walińska

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2018 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: L. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 28 czerwca 2018 r., znak: (...)

w sprawie: L. G.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o składki

1) oddała odwołanie,

2) zasądza od odwołującego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zawrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 28 czerwca 2018 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. stwierdził, że G. L. jest dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 25 914,57 zł, w tym z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od lutego 2013 r. do czerwca 2015 r. – 19 332,57 zł, odsetek za zwłokę – 6582,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że G. L. jako płatnik składek nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z czym organ rentowy określił wysokość zadłużenia.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony zarzucając jej naruszenie art. 9 ust. 5 i in. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego niezastosowanie

i w konsekwencji bezpodstawne obciążenie składkami, w sytuacji gdy wówczas ubezpieczony posiadał status emeryta; błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego

i uznanie, że ubezpieczony posiada względem ZUS dług z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, gdy w rzeczywistości jako obywatel W. na podstawie obowiązujących przepisów prawa (...) począwszy od kwietnia 2009 r. ubezpieczony był uprawniony do nadania statusu emeryta (co potwierdzono w 2011 r.); nadto pracownicy

ZUS wielokrotnie informowali, że jedyną składką jaką ubezpieczony powinien opłacać jest składka zdrowotna; nieuwzględnienie wszystkich okoliczności sprawy, tj. argumentacji prezentowanej przed organem rentowym i pochopne wydanie decyzji bez dania możliwości przedłożenia wszelkich dokumentów potwierdzających status emeryta oraz lakoniczne uzasadnienie i nieadekwatna argumentacja decyzji. Wobec powyższego, ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji przez ustalenie, że nie ma zaległości wobec ZUS i umorzenie postępowania przez ZUS. W uzasadnieniu swojego odwołania ubezpieczony wyjaśnił, że prowadził działalność gospodarczą, jednak zarówno pracownicy ZUS jak i biuro rachunkowe, z którego usług wówczas korzystał potwierdzili jedynie obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Organ rentowy nigdy wcześniej nie zwrócił się o wyjaśnienie nieprawidłowości z tytułu dokonywanych wpłat (nawet w 2016 r., kiedy na podstawie przepisów prawa polskiego ubezpieczony nabył uprawnienia emerytalne). Czas którego dotyczy decyzja sięga ponad 5 lat wstecz, natomiast w uzasadnieniu nie pojawia się żadne wskazanie, skąd się wziął taki właśnie okres czasu). Z uwagi na powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Nadto, organ rentowy wyjaśnił, że wobec prawomocnej decyzji z dnia 26 marca 2018 r. dotyczącej podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu we wskazanych okresach, sporządził z urzędu dokumenty rozliczeniowe za okres od kwietnia 2009 r. do czerwca 2015r. Z uwagi na przedawnienie należności za okres od kwietnia 2009 r. do stycznia 2013 r. na FUS i od kwietnia 2009 r. do kwietnia 2013 r. na FP zostały odpisane. W związku z istniejącą na koncie zaległością z tytułu nieopłaconych składek za okres od lutego 2013 r. do czerwca 2015 r. organ rentowy wszczął postępowanie w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i na Fundusz Pracy. Z uwagi na fakt, że w okresie prowadzenia działalności gospodarczej płatnik nie posiadał innych tytułów zwalniających z obowiązku podlegania do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, powinien dokonać zgłoszenia do tych ubezpieczeń. Od 1 lipca 2015 r. ubezpieczony jest uprawniony do emerytury. Organ przywołał stanowisko SN, zgodnie z którym zwrot „mające ustalone prawo” musi być utożsamiane z przyznaniem tego prawa decyzją, a nie spełnieniem ustawowych przesłanek.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący, urodzony (...), obywatel W. prowadzi od 2007 r. działalność gospodarczą na terenie Polski. Decyzją z dnia 26 marca 2018 r. organ rentowy stwierdził, że G. L. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 kwietnia 2007 r. do 31 marca 2009 r. oraz od 9 kwietnia 2009 r. do 30 czerwca 2015r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że na podstawie danych zaewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego ustalono, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej ubezpieczony dokonał zgłoszenia do następujących ubezpieczeń: od 1 kwietnia 2007 r. do 31 marca 2009 r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, od 9 kwietnia 2009 r. wyłącznie do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Ubezpieczony nie wniósł odwołania od tej decyzji.

Ubezpieczony jako obywatel W., na podstawie obowiązujących przepisów (...), począwszy od kwietnia 2009 r. był uprawniony do uzyskania emerytury (co potwierdzono w 2011 r.).

Ubezpieczony nie wystąpił o przyznanie prawa do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego. Od 1 lipca 2015 r. ubezpieczony jest uprawniony do emerytury, którą przyznano mu na mocy decyzji organu rentowego.

dowód: okoliczności bezsporne, nadto decyzja ZUS z dnia 26 marca 2018 r., pismo z informacją k.15, decyzja węgierskiej instytucji emerytalnej z dnia 19.09.2017 r. k.27, decyzja ZUS z dnia 20.10.2016 r. k.28.

Stan faktyczny, bezsporny między stronami Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach sprawy, których prawdziwości strony nie kwestionowały

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Niespornym jest w sprawie, że ubezpieczony z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej powinien dokonać zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w okresie od 9 kwietnia 2009 r. do 30 kwietnia 2015 r. z uwagi na fakt, iż w tym okresie ubezpieczony nie posiadał innych tytułów zwalniających z obowiązku podlegania tym ubezpieczeniom z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Ubezpieczony z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 9 kwietnia 2009 r. dokonał zgłoszenia wyłącznie do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego.

Bezsporne w sprawie jest też to, że ubezpieczony od 2007 r. prowadził w Polsce działalność gospodarczą. Ubezpieczony urodził się (...) i jest obywatelem W.. Jak wynika z dokumentów dołączonych do odwołania, ubezpieczony według przepisów prawa (...) osiągnął wiek emerytalny (tj. (...) lata), uprawniający do otrzymania emerytury w dniu(...)r. Z przedłożonych przez ubezpieczonego dokumentów i jego twierdzeń nie wynika, aby ubezpieczony wówczas złożył wniosek o emeryturę (z odwołania wynikało, że ubezpieczony niejako zrównuje osiągnięcie wieku emerytalnego z przyznaniem prawa do emerytury). Niezasadne okazało się stanowisko ubezpieczonego, który uznał, że nie miał obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne bo był uprawniony do nadania statusu emeryta od kwietnia 2009 r. na podstawie przepisów prawa (...), skoro jasno wynika z załączonych przez ubezpieczonego dokumentów, że do nadania statusu emeryta był uprawniony w wieku osiągnięcia (...) lat, czyli (...).

Zaskarżona w tej sprawie decyzja dotyczy zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od lutego 2013 r. do czerwca 2015 r. Przyjmując na tę chwilę stan rzeczy wynikający z dokumentacji przedłożonej przez ubezpieczonego należy stwierdzić, że

w tym okresie ubezpieczony prowadził w Polsce działalność gospodarczą, wcześniej osiągnął wiek emerytalny według przepisów prawa (...) i dokonał zgłoszenia oraz opłacał składki dotyczące tylko obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Nie ma żadnych wątpliwości co do tego, że ubezpieczony jako osoba fizyczna prowadząca pozarolniczą działalność podlegał w spornym okresie obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Pozostało więc do rozważenia czy w przypadku ubezpieczonego nastąpił zbieg tytułów ubezpieczeń. W myśl art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych osoby podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, niewymienione w ust. 4, 4a i 4c (te ust. dot. pracowników, z wyłączeniem prokuratorów; członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych; członków rad nadzorczych wynagradzanymi z tytułu pełnienia tej funkcji; osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz osób z nimi współpracujących), mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Ubezpieczony stoi na stanowisku, że skoro osiągnął wiek emerytalny według przepisów prawa węgierskiego, to miał status emeryta. Taki pogląd Sąd Okręgowy uznał za wadliwy. Orzecznictwo sądowe nie pozostawia w tym zakresie żadnych wątpliwości.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 2017 r., I UK 336/16 , LEX nr 2397627 Sąd ten stwierdził, że użyty w art. 9 ust. 4c i 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zwrot "mające ustalone prawo" do świadczeń z ubezpieczeń społecznych musi być utożsamiany z przyznaniem tego prawa decyzją organu rentowego. Nie chodzi więc w nim o spełnienie ex lege ustawowych przesłanek prawa do świadczenia, lecz o realizację tego prawa po uprzednim złożeniu w organie rentowym stosownego wniosku o jego przyznanie.

Także w wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 czerwca 2016 r., III AUa 861/15, LEX nr 2086551 wypowiedziano pogląd, że do chwili zaktualizowania się prawa do emerytury ubezpieczony nie może być traktowany w świetle przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jako emeryt. Dopiero pobieranie emerytury aktualizuje przywilej zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Sąd Okręgowy w pełni podziela powyższe poglądy uznając, że mają one zastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy.

Ubezpieczony nie pozostawał w sytuacji zbiegu tytułów ubezpieczenia a na podstawie art.46ust.1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zobowiązany był do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i dlatego orzeczenie w zaskarżonej decyzji o zaległościach składkowych za wskazane w decyzji okresy było konsekwencją prawomocnej decyzji z dnia 26 marca 2018 r. w której organ rentowy stwierdził, że G. L. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 kwietnia 2007 r. do 31 marca 2009 r. oraz od 9 kwietnia 2009 r. do 30 czerwca 2015 r. oraz znajdowało oparcie w przywołanych wyżej przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku, oddalając odwołanie.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu określoną w art.98 k.p.c. oraz na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Z uwagi na to, że ubezpieczony nadal prowadzi działalność gospodarczą i osiąga z niej dochody, nie ma też osób na utrzymaniu, Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania w sprawie art.102 k.p.c. , który stanowi, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd może nie obciążyć strony przegrywającej spór kosztami strony przeciwnej lub obciążyć ją jedynie częścią kosztów. Sytuacja materialna ani osobista odwołującego nie uzasadniała, zdaniem Sądu, zastosowania w niniejszym przypadku w/w przepisu, bowiem ubezpieczony nie przedstawił okoliczności uzasadniających przyjęcie, że zachodzi w sprawie szczególnie uzasadniony przypadek przemawiający za odstąpieniem przez Sąd od zastosowania zasady wynikającej z art.102 k.p.c.

SSO Ewa Milczarek